

τοκρατόρων, τὸν Ἀρμενόπουλον, τὸν δρθὸν λόγον καὶ τὴν ἐπιείκειαν.

‘Αλλ’ ἡ εἰς τοὺς νόμους προσθήκη τοῦ δρθοῦ λόγου καὶ τῆς ἐπιείκειας, ἐγένετο ἀφορηὴ ἐπεισοδίους κωμικοῦ, ὅ περ, ὃς ἴδιαζόντως ἀστεῖον, κνίζομαι νὰ διηγηθῶ ἐν παρεκβάσει.

Πρόεδρός τις Πρωτοκλήτου Ι. Κ. δνουμαζόμενος, ἔντιμος μὲν τοῦ Αἴγαίου πολίτης ἐκ τῶν Δυτικῶν, ἀμαθῆς δὲ καὶ τὸ γεῖρον γυμνὸς κρίσεως, ἐπέστειλεν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείαν ἀναφορὰν ἐν ᾧ ἔλεγεν ὅτι ἐκ τῶν βιβλίων ὅσα παραγγέλθη νὰ συμβουλεύεται, ‘Αρμενόπουλον μὲν καὶ Ἀπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν νόμων εὑρὼν ἥγρος ασεν, ἐπιείκειαν δὲς καὶ δρθὸν λόγον, εἰ καὶ ἡρεύνησεν ἐπιμελῶς καὶ οὐδὲ χρημάτων ἐφείσθη, οὐδέποτε ἀνεκάλυψεν· θέν παρεκάλει νὰ σταλῇ αὐτῷ ἐν ἀντίτυπον ἐπιείκειας καὶ ἐν δρθῷ λόγῳ, ὃν τὴν τιμὴν ἦτο πρόθυμος ν’ ἀποτίσῃ.¹

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ἐν ἡμέραις ὄγδοήκοντα.

[Μυθιζορία Ιουλίου Βέρον.—Μετάφρ. Λγγέλου Βλάχου].
Συντελ.: ίδια σελ. 209.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Ἐρ φὸς Φιλέας Φόργ. καὶ οἱ συνοδοιπόροι τοῦ εἰσχωροῦσιν εἰς τὰ δάση τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τοῦ τοιμήματος τούτου αἱ συνέπειαι.

Οἱ δῆμης, πρὸς συντομὴν τῆς ὁδοῦ, ἀφῆκε δεξιὰ τὴν τροχιὰν τοῦ κατασκευαζούμενου σιδηροδρόμου, ἥτις, ἐπηρεαζούμενην ὑπὸ τῶν ἴδιοτρόπων διακλαδώσεων τῶν Βινδίων δρέων, δὲν ἡκολούθει τὴν βραχυτέραν δόδον, τὴν μόνην συμφέρουσαν εἰς τὸν κ. Φόργ. Γιγωρίζων δὲ πάσχεν τῆς χώρας ὁδὸν καὶ ἀτοπόν, προέτεινε νὰ βραχύνῃ τὸν δρόμον κατὰ εἴκοσι περίπου μίλια, διατέμνων τὸ δάσος, καὶ ἡ πρότασίς του ἐγένετο δεκτή.

Οἱ Φιλέας Φόργ. καὶ ὁ κύριος Φραγκίσκος Κρόμαρτο, βεβηθισμένοι μέχρις αὐχένος ἐντὸς τῶν καλάθων των, διεσέσοντο ὑπὸ τοῦ ταχέος τριποδισμοῦ τοῦ ἐλέφαντος, διὰ ἐκέντριζεν εἰς δρόμον ὁ δῆμης του, ὑπέφερον δημος τὸ πρᾶγμα ἐν πάσῃ τῇ βρετανικῇ ἀταραξίᾳ, δὲν γένεται δὲλιγον ἀλλως δικλεγόμενοι καὶ μόλις προσθέλεποντες ἀλλήλους.

Οἱ δὲ Πονηρίδης, καθήμενος ἐπὶ τῶν γάτων τοῦ ζώου, καὶ ὑφιστάμενος ἀμέσως πᾶσαν τὴν ἀντικοπὴν τῶν κινήσεών του, προσεῖχε, κατὰ παραγγελίαν ἥτην τοῦ κυρίου του, μὴ θέσῃ τὴν γλῶσσάν του μεταξὺ τῶν ὁδόντων, καθότι θὰ ἐκόπτετο ἀναποδράσως εἰς δύο. Καὶ δὲτε μὲν ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ ἐλέφαντος φερόμενος, δὲτε δὲ πάλιν πρὸς τὰ δόπισθιά του ἔξωθούμενος, ἔξετέλει ἀκον κινήσεις ἀκροβατικάς, ὡς οἱ τῶν ἵπποδρόμων κυβιστῆρες. Ἐγέλα δημος καὶ ἀσειεύετο ἐν μέσῳ τῶν ἀλμάτων του, ποὺ δὲ καὶ που ἐ-

¹. Επαγγειολογήθη ἐκ τῆς β' ἐκδόσεως τῆς Ἀναμνήσεων τοῦ Φεργκίσκου. Δημοσιεύτη.

ἔζηγε τοῦ σάκκου του τεμάχιον σακχάρεως, διπερόνο νοήμων Κιούνης ἔδραττε διὰ τῆς προβοσκίδος του, χωρὶς ἐπὶ στιγμὴν νὰ δικυρόψῃ τὸν τακτικὸν αὐτοῦ τριποδισμόν.

Μετὰ δύο ὀρῶν παρείκαν, ὁ δῆμης ἀνέστειλε τὸν δρόμον τοῦ ἐλέφαντος καὶ παρέσχεν αὐτῷ μιᾶς ὡρας ἀνάπαυσιν· ὁ δὲ ἐλέφαρς, πιὼν ἀπό τινος πλησίου ἔλους, κατεβρόγθισε θάμνους τινὰς καὶ δενδρύλλια. Καὶ ὁ μὲν κύριος Φραγκίσκος Κρόμαρτο, κατάκοπος ὡν, οὐδόλως δυσηρεστήθη διὰ τὴν διακοπήν· ὁ δὲ Φόργ. ἥτον ἐντελῶς εὐδιάθετος, ὃς εἰ ἔξηρχετο τῆς κλίνης του.

— Εἶνε ἀπὸ σίδηρον λοιπόν, εἰπεν δὲ ποστράτηγος, βλέπων αὐτὸν μετὰ σεβασμοῦ.

— Ἀπὸ σίδηρον κτυπητόν! ἀπάντησεν ὁ Πονηρίδης, δεστις ἡσχολήθη εἰς παρασκευὴν λιτοῦ προγεύματος.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ δῆμης ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως· ὁ δὲ χώρα ἔλαβεν ἀγριωτέραν μετ’ ὀλίγον ὄψιν. Τὰ μεγάλα δάση διεδέχθησαν λόγχαι τοῦ ποστράτηγον καὶ νανοφριείνων, εἴτα δὲ εὔρεται κατάξηροι πεδιάδες, διακοπόμεναι μόνον ὑπὸ μικρῶν τινῶν θάμνων καὶ ὅγκων μεγάλων συγνίτου λίθου. Πλάσα ὁ χώρα αὕτη τοῦ ἀνω Βουνδελκούνδ, εἰς ἣν σπανίως φοιτῶσι περιηγηταί, κατοικεῖται ὑπὸ φνατικοῦ πληθυσμοῦ, ἀμετατέπτως ἀσκοῦντος τὰ φρεστάτα παραγγέλματα τῆς Ἰνδικῆς θρησκείας. Ἡ ἀγγλικὴ δεσποτεία δὲν κατέρθωσε νὰ ἐκταθῇ εἰς χώραν ὑποκειμένην ἔτι εἰς τὸ κράτος τῶν Ἰνδῶν ἡγεμόνων, ἀπροσίτων ἐντὸς τῶν ἀδάτων φράγγων τῶν Βινδίων.

Πολλάκις ἐφάνησαν δύμαδες ἀγρίων Ἰνδῶν ὀργίλως χειρονομούντων πρὸς τὴν διάβασιν τοῦ ταχύποδος ζώου· ὁ δὲ Παρσίδης τοὺς ἀπέφευγε κατὰ τὸ δυνατόν, θεωρῶν αὐτοὺς ὡς κακοποιούς ἀνθρώπους. Ζῶα δὲ δὲλιγα ἐφάνησαν τὴν ἡμέραν ἔκεινην πιθηκοὶ μόνον ὀλίγοι, τρεπόμενοι ἀμέσως εἰς φυγὴν ἐν χειρονομίαις καὶ μορφασμοῖς, οἵτινες διεσκέδαζον τὰ μέγιστα τὸν Πονηρίδην.

Μεταξὺ ἀλλων ἐτάρασσε τὸν χροντὸν νέον καὶ ἡ σκέψις, τι θὰ ἔκαμψε τὸν ἐλέφαντα δὲ κ. Φόργ., φθάνων εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Αλλαχαβάδ. Νὰ τὸν λάθῃ μεθ' ἑαυτοῦ; Ἄδυνατον διότι ὁ ναυλός του, προστιθέμενος εἰς τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς, θὰ καθίστα αὐτὸν ζῶον λίαν δαπανηρόν. Θὰ τὸν ἐπώλει ἀρά γε, ηθὰ τὸν ἀπέλυε; Τὸ ἀξιόλογον ζῶον ἥτο ἄξιον, κατὰ τὸν Πονηρίδην, πάσης περιποιήσεως. Ἀν δὲ τυχὸν ὁ κ. Φόργ. τὸν ἔχαριζεν εἰς αὐτόν, ὁ Πονηρίδης ἥθελεν εὐρεθῆ εἰς αὐτόν, ἀπροσίτων ἀμηχανίαν. Πάντα ταῦτα μεγάλως τὸν ἀνησύχουν.

Τὴν ὁγδόντην ὥραν τῆς ἐσπέρας εἶχον οἱ δῆμοι πρόροι διαβῆται τὸν κύριον ζυγὸν τῶν Βινδίων, καὶ ἐστάθμευσαν εἰς τοὺς πρόποδας τῆς βορείας αὐτοῦ κλιτύος, ἐν μέσῳ κατηγειτιωμένου τεμένους. Εἶχον ἥδη διατρέξει τὴν ἡμέραν ἔκεινην εἰκοσι-

πέντε μίλια και ὑπελείποντο αὐτοῖς τοσαῦτα μέχρις Ἀλλαγαβάδ.

Ἡ νῦξ ἦτο ψυχρά, καὶ δὲ Πονηρόδης ἀνῆψεν ἐντὸς τοῦ τεμένους εὐάρεστον πυράν ἐκ αἰλάδων ἔηρῶν. Οἱ δόδοιπόροι ἔφαγον, ὡς ἀνθρωποι κατάκοποι, τὸ παρασκευασθὲν προχείρως ἐκ τῶν ἡγορασμένων ἐν Χίλει τροφίμων δεῖπνον, ἡ δὲ συνομιλία, ἀρξαμένη ἀπὸ ἀσυναρτήτων τινων φράσεων, κατέληξε μετ' οὐ πολὺ εἰς ὄμφων καὶ ἥχηρότατον ῥόγχον. Οἱ δύνης ἐμεινεν ἀγρυπνῶν ἐγγὺς τοῦ ἐλέφαντος, ὅστις ἀπεκοιμήθη ὅρθιος, στηριζόμενος εἰς δύκινδες στέλεχος δένδρου.

Οὐδὲν ἔκτακτον συνέθη τὴν νύκτα. Βρυχθμοί τινες ἀγρίων γαλῶν καὶ πανθήρων ἐτάραξαν ἐνίστε τὴν σιγήν της, ἀναμιγνύμενοι πρὸς τοὺς δέεις συριγμοὺς τῶν πιθήκων. Ἀλλὰ τὰ σαρκοβόρα ἥρκεσθησαν εἰς κραυγάς, καὶ εἰς οὐδεμίαν ἀλληπι προέθησαν ἔχθρικὴν ἐπιδειξιν κατὰ τῶν διανυκτερευσάντων ἐν τῷ τεμένει. Οἱ κύριοις Φραγκίσκος Κρόμαρτο ἐκοιμήθη ὑπὸν βρύθυν, ὡς στρατιωτικὸς κατάκοπος· δὲ Πονηρόδης ἐπανέλαβεν ἐν ταραχῇσι ὑπὼν τὰς κυβιστίες τῆς προτεραίας· δὲ καὶ Φόργος πιστῶν ὑσύχως ὡς εἰ κατεκλίνετο ἐν τῇ ἀθορύβῳ οἰκίᾳ του τῆς Σέβιλ·¹ Ρόου.

Τὴν ἔκτην πρωΐνην ὥραν ἐκίνησε καὶ πάλιν ἡ συνοδία, δὲ δύνης ἥλπιζεν ὅτι τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἥθελον φθάσει εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Ἀλλαγαβάδ. Οὕτω δὲ δὲ καὶ Φόργος μόνον ἥθελεν ἀπολέσει τοῦ κέρδους τῶν τεσσαράκοντα ὀκτώ ὥρῶν.

Μετὰ τὰς τελευταίας κατωφερείας τῶν Βινδίων, δικιόνης ἀνέλαβε τὸ ταχὺ αὐτοῦ βῆμα, δὲ δύνης του περιέκαμψε τὴν κώμην Καλλενζέ, κειμένην παρὰ τὸν Κάνην, ἐν τῶν παραποταμῶν τοῦ Γάγγου. Αποφεύγων πάντοτε τὰ κατοικούμενα μέση, ἔθεώρει ὡς ἀσφαλεστέρας τὰς ἑρήμους πεδιάδας, αἴτινες ἀποτελοῦσι τὰς πρώτας κοιλότητας τοῦ λεκανοπεδίου τοῦ μεγάλου ποταμοῦ. Οἱ σταθμὸι τοῦ Ἀλλαγαβάδ δὲν ἀπεῖχε πλέον ἥδιδεκα μόνον μίλια πρὸς τὸ βορειοανατολικὸν μέρος. Οἱ δὲ δόδοιπόροι ἀνέκοψαν τὴν πορείαν αὐτῶν ὑπὸ συστάδα βανανεῶν, ὃν οἱ καρποί, θρεπτικοὶ ὡς ἄρτος καὶ «εὔχυμοι ὡς ἀφρόγαλα», κατὰ τὸ λέγειν τῶν περιηγητῶν, μεγάλως ἐξειτικήθησαν.

Τὴν δευτέραν ὥραν δὲ δύνης, προτιμῶν νὰ ὁδοιπορῇ κρυπτόμενος ὑπὸ τῶν δρυμῶν, εἰσέδυσεν εἰς πυκνόφυτον δάσος, ὅπερ ἐφ' ἵκανα μίλια ἐμελλει νὰ διατρέξῃ. Οπως δήποτε οὐδὲν εἶχε τέως δυσάρεστον συναντήσει, καὶ δὲ δόδοιπόροις ἔφαντο μέλλουσαν νὰ συντελεσθῇ χωρὶς τινος ἔκτακτου συμβεβηκότος, δέτο ἐλέφας, ἀνησυχήσας τὸ κατ' ἀρχάς, ἐσταμάτησεν.

Τητετάρτη ὥρα.

— Τί τρέχει; ἥρωτησεν δὲ καὶ Φραγκίσκος Κρό-

μαρτος, ὑψώσας τὴν κεφαλήν του ὑπὲρ τὸν κάλαθον.

— Δὲν ἡξεύρω, ἀξιωματικέ μου, ἀπήντησεν δὲ Παρσίδης, τείνων τὸ οὖς πρὸς συγκεχυμένον τινὰ ψιθυρισμόν, δικτερώντα τὸ πυκνὸν φύλλωμα.

Μετά τινας στιγμὰς δὲ ψιθυρισμὸς ἐκεῖνος ἐγένετο εὐκρινέστερος. Εφαίνετο δὲ ἀπήγησις συναυλίας γαληνῶν δρυγάνων καὶ φωνῶν ἀνθρωπίνων.

Οἱ Πονηρόδης ἔβλεπε καὶ ἤκουε πάση δυνάμει, δὲ καὶ Φόργος ἀνέμενεν ἀταράχως, οὐδὲν λέγων.

Οἱ Παρσίδης ἐπήδησε κατὰ γῆς, προσέδεσε τὸν ἐλέφαντα εἰς ἐν τῶν δένδρων, καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸ πυκνότερον μέρος τῆς λόγκης. Επέστρεψε δὲ μετά τινας στιγμάς, λέγων:

— Εἶναι λιτανεία βραχυμάνων, καὶ ἔργεται πρὸς τὸ μέρος μας. Καλλίτερα νὰ μὴ μᾶς ἰδοῦν.

Λύσας δὲ τὸν ἐλέφαντα, τὸν ὠδήγησεν ἔνδον λόγκης πυκνῆς, καὶ παραγγείλας εἰς τοὺς δοδοιπόρους νὰ μὴ ἀφιππεύσωσιν, ἔστη ἔτοιμος νὰ πηδήσῃ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸν ἐλέφαντα, ἀνὴν διαγένεται. Διελογίσθη ὅμως, δέτο δομιλος τῶν πιστῶν θὰ παρήρχετο χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ, καθότι τοῦ φυλλώματος ἡ πυκνότης τὸν ἀπέκρυψεν ἐντελῶς.

Οἱ παράφωνος θόρυβος τῶν φωνῶν καὶ τῶν δρυγάνων προσήγγιζεν ὀλονέν, καὶ ἀσμυχτα μονότονα συνανεύγνυντο πρὸς τὸν ἥιον τιμπάνων καὶ κυμβάλων. Μετὰ μικρὸν δὲ ἐφάνη ὑπὸ τὰ δένδρα ἡ ἀρχὴ τῆς λιτανείας, εἰς ἀπόστατιν πεντάκοντα περίπου βημάτων ἀπὸ τοῦ μέρους, σπουδείσκοντο δὲ καὶ οἱ συνοδοιπόροι του, αἵτινες διέκρινον ἥδη καθαρῶς διὰ τῶν κλαδῶν τὸ παράδοξον προσωπικὸν τῆς θρησκευτικῆς ἐκείνης τελετῆς.

Τῆς συνοδείας ἡγοῦντο ἱερεῖς μιτροφόροι ἀναδεῦμένοι μακρὰς χρυσοκεντήτους ἐσθῆτας. Περιεκύλουν δὲ αὐτοὺς ἀνδρες γυναικεῖς καὶ παιδία, μέλποντες εἰδός τι νεκρωσίμου ἀκολουθίας, διακοπτομένης κατ' ἵση διαλειμματα ὑπὸ τοῦ κρότου τῶν τυμπάνων καὶ τῶν κυμβάλων. Κατόπιν αὐτῶν, ἐφ' ἀρματος πλατεῖς ἔχοντος τοὺς τροχούς, ὃν αἱ ἀκτῖνες παρίστων σύμπλεγμα δρεων, ἐπεφάνη ἀποτρόπαιον ἀγαλμα, συρόμενον ὑπὸ δύο συνωρίδων χρυσοφαλάρων ἵνδικῶν βρῶν. Τὸ ἀγαλμα ἐκεῖνο εἶχε τέσσαρας βραχίονας, τὸ σῶμα φαιόν, τοὺς δόφιλούς ἀπλανεῖς, τὴν κόμην ἀτημέλητον, τὴν γλώσσαν ἐκκρεμῆ καὶ τὰ χεῖλα κυηκοθαφῆ. Τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐκόσμει περιδέραιον ἐκ κεφαλῶν νεκρῶν, καὶ τὴν δσφύν του ζώνην ἐκ χειρῶν ἀποκεκομένων. Ιστατο δὲ δομόιον ἐπὶ καταθεβλημένου γίγαντος, ὃτινος ἔλειπεν ἡ κεφαλή.

Οἱ καὶ Φραγκίσκος Κρόμαρτο ἀνεγνώρισε τὸ ἀγαλμα ἐκεῖνο.

— Εἶναι ἡ Θεὰ Κάλη, ἐψιθύρισεν, ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ θηράτου.

— Τοῦ θανάτου, μὲ τὴν εὐχήν μου! εἰπεν δέ Πονηρίδης· ἀλλὰ τοῦ ἔρωτος... μὴ χειρότερα! τι ἀσχημογύναιο!

‘Ο Παρσίδης ἔνευσεν αὐτῷ νὰ σιωπήσῃ.

Πέριξ τοῦ ἀγάλματος ἐτύθετο, συνεταράσσετο καὶ περιεδινεῖτο σπασμωδικῶς ὅμιλος γηραιῶν φακιφῶν, καταστίκτων δι’ ὥρας, κεκαλυμμένων τὸ σῶμα ὑπὸ σταυροειδῶν ἐντομῶν, ἐξ ᾧ στάγην διερρέει τὸ αἷμά των, ἡλιθίων συνάμα καὶ διψικοινώντων, οἵτινες κατὰ τὰς μεγάλας ἴνδικας λιτανείας πίπτουσι πολλάκις καὶ κατασυντρίβονται ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ ιεροῦ ἄρματος.

Κατόπιν αὐτῶν βραχυμάνες τινες, ἐν πάση τῇ πολυτελείᾳ τῆς ἀνατολικῆς αὐτῶν ἀναβολῆς, ἔσυρον γυναῖκα μόλις κρατουμένην εἰς τοὺς πόδας της.

‘Η γυνὴ ἔκεινη ἦτο νέα καὶ λευκὴ ὡς Εύρωπαία. Ή κεφαλὴ αὐτῆς, ὁ τράχηλος, οἱ ὄμοι, τὰ ὄτα, οἱ βοσκίοντες, αἱ γείρες, καὶ οἱ τῶν πεδῶν της μεγάλοι δάκτυλοι ἦσαν κατάφορτοι ὑπὸ κόσμων, περιδεραίων, βραχιονίων, ἐνωτίων καὶ δακτυλίων. Χρυσοῦφθις δὲ χιτών, ὑπὸ λεπτῆς μουσελίνης ἐπικαλυπτόμενος, περιέγραψε τὸ κομψόν της ἀνδετήμα.

Μετὰ τὴν νεαράν αὐτὴν γυναῖκα—φοβερὰ ἡ ἀντίθεσις!—φρουροὶ φέροντες γυμνὰ περὶ τὴν ἀστράφην τὰ ξίφη, καὶ διὰ μακρῶν ὀπλισμένοι δακτυλούρησιν πιστολίων, ἐκόμιζον πτῶμα ἐπὶ φρεσίου.

‘Η δὲ τὸ πτῶμα γέροντος, περιβεβλημένου τὰ πολύτιμα ἡγεμονικά του ἐνδύματα, τὴν μαργαροκέντητον κιδαρίν του, τὴν ἐκ μετάξης καὶ χρυσοῦ ὑφασμάτην ἐθεῆτε του, τὴν ἀδαμαντοφόροφθιην ἐκ κασμιερού ζώνην του καὶ τὰ περικαλλῆτον ἴνδικα ὄπλα.

Εἶποντο δὲ τέλος μουσικοὶ καὶ διπισθοπορεία φανατικῶν, ὃν αἱ κραυγαὶ συνέπνιγον πολλάκις τὸν φοβερὸν τῶν ὀργάνων κρότον.

‘Ο κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ ἐθεώρει τὴν πομπὴν ἔκεινην μετὰ πολλῆς σκυθρωπότητος· στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν ὄδηγόν,

— Εἶναι Σούττι! εἶπε.

‘Ο Παρσίδης κατένευσε, καὶ ἔφερε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὰ γείλη. ‘Η μαρφὰ πομπὴ ἀνεπτύχθη βραδέως ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ αἱ ἔσγατοι αὐτῆς τάξεις ἡρανίσθησαν μετὰ μικρὸν εἰς τὰ βάθη τοῦ δάσους.

‘Ο ἥχος τῶν ἀσμάτων βραχυπόδων ἀπεσθέσθη, ἥκουσθησαν δὲ ἔτι ἐπ’ δέλιγον μακρυναί τινες κραυγαί, καὶ συγῇ βαθεῖα διεδέχθη τέλος ὅλον ἔκεινον τὸν θύροβον.

‘Ο Φιλέας Φόγι εἶχεν ἀκούσει τὴν λέξιν ἔκεινην τοῦ κ. Φραγκίσκου Κρόμαρτυ, μόλις δὲ παρελθούσης τῆς λιτανείας ἡρώτησε:

— Τί θὰ εἰπῇ σούττι;

— Σούττι, κύριε Φόγι, ἀπήντησεν δὲ ποστράτηγος, σημαίνει θυσίαν ἀνθρωπίνην ἀλλ’ ἔχου-

σίαν. ‘Η γυνὴ ἔκεινη, τὴν ὁποίαν εἴδετε, θὰ καῆ αὔριον τὰ ἔξημερώματα.

— Α! τοὺς ἀθλίους! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης, μὴ δυνηθεῖς νὰ κρατήσῃ τὴν κραυγὴν ἔκεινην τῆς ἀγανακτήσεως.

— Καὶ τὸ πτῶμα ἐκεῖνο; ἡρώτησεν δ. κ. Φόγι.

— Εἶναι τοῦ ἡγεμόνος συζύγου της, ἀπήντησεν δὲ ὁ ὄδηγός.

— Πῶς; ὑπέλαθεν ὁ Φιλέας Φόγι, χωρὶς ἐπ’ ἐλάχιστον νὰ συγκινηθῇ ἡ φωνή του, αἱ βάρβαροι αὐταὶ συνήθειαι ὑπάρχουσιν ἀκόμη εἰς τὴν Ἰνδικήν, καὶ δὲν κατώρθωσαν οἱ Ἀγγλοι νὰ τὰς ἔκριζωσασι;

— Εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ἀπήντησεν δὲν ἔκτελοῦνται πλέον, ἀλλ’ εἰς τὰς βαρβάρους αὐτὰς γύρας, καὶ ?δίως εἰς τὸ Βουνδελκούνδ, δὲν ἔχομεν καμμίαν ἐπιφρόνην. “Ολη ἡ βρέσις πλευρὰ τῶν Βινδίων εἶναι θέατρον ἀδιακόπων σφαγῶν καὶ ληστεύσεων.

— Η δυστυχισμένη! ἐψιθύριζεν δὲ Πονηρίδης, νὰ τὴν καύσουν ζωντανήν!

— Ναί, ἀπήντησεν δὲν δέν τὴν ἔκαιον, δὲν δυνασθεῖ νὰ φαντασθεῖτε τι θὰ ὑπέφερε παρὰ τῶν οἰκείων της. Θὰ τῆς ἔξυπλον τὴν κόμην, θὰ τὴν ἔτρεφον μόλις μὲ δέλιγας δράκας ὀρύζου, θὰ τὴν ἀπεδίωκον πανταγύθεν, θὰ τὴν ἔθεωρουν ὡς ἀκάθαρτον πλάσμα καὶ θὰ τὴν ἀφινον ἐπὶ τέλους ν’ ἀποθάνῃ εἰς καμμίαν γωνίαν ὡς ψωραλέος σκύλος. Τὸ φοβερὸν αὐτὸν μέλλον παρακινεῖ πολλάκις τὰς δυστυχεῖς αὐτᾶς εἰς τὸν θάνατον πλειότερον ἢ δέρως καὶ δὲ θρησκευτικὸς φανατισμός. Οὐχ ἡττον ἐνίσται δὲ θάνατος εἶναι ἐντελῶς ἐκούσιος, καὶ χρειάζεται νὰ παρευθῇ δραστηρίας ἡ κυβερνητικής, διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Τοιουτοτρόπως πρό τινων ἐτῶν, ὅτε διέτριβα εἰς τὸν Βοϊβάπον, νέα της χήρα ἦλθε νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ κυβερνήτου τὴν ἀδειαν νὰ καῆ μετὰ τοῦ πτῶματος τοῦ συζύγου της. Ἔνοεῖται δέ, δτι ἡ κυβερνήτης ἡρούθη. Τότε ἡ χήρα ἔφυγεν ἀπὸ τὴν πόλιν, κατέφυγεν εἰς τὴν χώραν ἐνὸς τῶν ἀνεξαρτήτων ἡγεμόνων, καὶ ἐκεὶ ἔστελεσε τὴν θυσίαν της.

‘Ενόσφι διηγεῖτο δὲ ποστράτηγος, ὁ ὄδηγός εστει τὴν κεφαλήν· ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσεν, εἶπεν:

— Η αὔρινὴ θυσία δὲν εἶναι ἔκουσία.

— Πῶς τὸ ἡξεύρεις;

— Εἶναι ίστορία, τὴν ὁποίαν γνωρίζουν ὅλοι εἰς τὸ Βουνδελκούνδ, ἀπήντησεν δὲ ὁ ὄδηγός.

— Εν τούτοις ἡ δυστυχής ἔκεινη δὲν ἐφαντεῖται νὰ κάμην ἀντίστασιν, παρετήρησεν δ. κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ.

— Διότι τὴν ἐμέθυσαν μὲ καννάδι καὶ σπιον.

— Καὶ ποῦ τὴν πηγαίνουν;

— Εἰς τὴν παγόδαν τοῦ Πολλαγῆ, δύο μίλια μακράν ἀπ’ ἐδφ. Ἐκεῖ θὰ διακυκτερεύσῃ, ἔως ὅτου ἔλθῃ ἡ ώρα τῆς θυσίας.

— Καὶ ἡ θυσία αὐτὴ θὰ γείνη; . . .

— Τὸ πρωῖ, ἄμα χαράξῃ.

Μετὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην, ὁ ὁδηγὸς ἔξηγαγε τὸν ἐλέφαντα τῆς πυκνῆς λόχυμης καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸν τράχηλόν του. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε νὰ διεγείρῃ αὐτὸν δι' ἴδιου τινος συριγμοῦ, ὁ κ. Φόγ τὸν ἐμπόδισε, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Φραγκίσκον Κρόμαρτυ,

— Δὲν τὴν σώζομεν αὐτὴν τὴν γυναικα; εἶπε.

— Νὰ τὴν σώσωμεν, κύριε Φόγ! ἀνέκραξεν ὁ ὑποστράτηγος.

— Ἐγώ ἀκόμη δώδεκα ὥραν κέρδος. Δύναμαι νὰ τὸ θυσιάσω.

— Ή! ἔχετε καρδίαν! εἶπεν ὁ κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ.

— Είνοτε, ἀπήντησεν ὁ Φιλέας Φόγ· ὅταν ἔχω καιρόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

“Οπου ὁ Πονηρίδης ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ τύχη εὑροεῖ τοὺς τολμηρούς.

Τὸ σχέδιον ἦτο παράτολμον, δυσχερέστατον καὶ ἵσως ἀκατόρθωτον. Ὁ κ. Φόγ ἔμελλε νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ζωὴν του, ἢ τούλαχιστον τὴν ἐλευθερίαν του καὶ ἐπομένως καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων αὐτοῦ· ἀλλὰ δὲν ἐδίστασεν. Εὗρε δὲ πρὸς τούτοις καὶ θαρραλέον βοηθὸν τὸν κ. Κρόμαρτυ.

Ὄς πρὸς τὸν Πονηρίδην. ἦτον ἔτοιμος νὰ μετάσηγῃ τῆς ἐκτελέσεως σχεδίου, διπέρ τὸν ἐνθουσία. Ἀνεγγνώριζεν ἡδη καρδίαν καὶ ψυχὴν ὑπὸ τὸ παγετῶδες περικάλυψμα τοῦ κυρίου του, καὶ ἤρχιζε νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Ἐμενεν ὁ ὁδηγός· τί ἄρα ἦθελεν οὗτος ἀποφασίσει; δὲν ἦθελε μᾶλλον ταχθῆ ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν; Ἐν ἐλεῖψει τῆς συνδρομῆς του, ἔπρεπε τούλαχιστον νὰ ἀσφαλισθῇ ἢ οὐδετερότης του.

Ο κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ τὸν ἡρώτησε περὶ τούτου καθαρῶς καὶ ἀνεγγνώρισεν περιστροφῶν.

— Αξιωματικέ μου, ἀπήντησεν ὁ ὁδηγός, εἶμαι Παρσίδης καὶ ἡ γυνὴ αὐτὴ εἶναι ὄμόφυλός μου. Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Πολὺ καλά, ὁδηγέ, ὑπέλαθεν ὁ κ. Φόγ.

— Ἐν τούτοις, πρέπει νὰ γνωρίζετε, ἐπανέλαθεν ἐκεῖνος, διπέρ τὸν μόνον διακινδυνεύομεν τὴν ζωὴν μας, ἀλλὰ κινδυνεύομεν νὰ ὑποβληθῶμεν καὶ εἰς φρικτὰς βασάνους, ἀν μᾶς συλλάθωσιν. Ἐπομένως σκεψήθητε.

— Εσκέφθημεν, ἀπήντησεν ὁ κ. Φόγ. Νομίζω δέ, διπέρ τοῦ περιειδούς περιειδούς τὴν νύκτα διὰ νὰ κινήσωμεν.

— Τὸ αὐτὸν νομίζω κ' ἔγω, ἀπεκρίθη ὁ ὁδηγός.

Ο χρηστὸς ἐκεῖνος Ἰνδὸς ἀφηγήθη τότε λεπτομερείας τινὰς περὶ τοῦ θύματος. Η γυνὴ ἐκείνη ἦτο Ἰνδὴ διασήμου καλλονῆς, Παρσίς τὴν φυλήν, καὶ θυγάτηρ πλουσίων ἐμπόρων τῆς Βούβανς. Εἶχε δὲ ἀνατραφῆ ἐν τῇ πόλει ἐκείνη ἐντελῶς ἀγγλικὴν ἀνατροφήν, καὶ ἐκ τῶν τρόπων

καὶ ἐκ τῆς μαθήσεώς της ἤθελε τις ὑπολάθεις αὐτὴν εὑρώπατίαν. Ἐκαλεῖτο δὲ Ἀουδά.

Ορφανή, ἐνυποφεύθη ἀκουσα τὸν γηραιὸν ἐκεῖνον ἡγεμόνα τοῦ Βουνδελκούνδ, καὶ μετὰ τρεῖς μῆνας ἐχήρευσε. Γνωρίζουσα τὴν ἀναμένουσαν αὐτὴν τύχην, ἔφυγε, συνελέγθη ἐκ νέου, καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἡγεμόνος, εἰς οὓς ἦτο σύμφορος ὁ θάνατός της, καθωσίωσαν αὐτὴν εἰς τὸν θάνατον, διὸ δὲν ἐφαίνετο πλέον δυναμένη νὰ διαφύγῃ.

Ἡ διήγησις αὕτη ἐκράτυνεν ἔτι μᾶλλον τὴν γενναίαν ἀπόφασιν τοῦ κ. Φόγ καὶ τῶν συντρόφων του. Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ διευθύνῃ διόδηγός τὸν ἐλέφαντα πρὸς τὴν παγόδαν τοῦ Πιλλαγῆ, καὶ νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτὴν δισφή ἦτο δυνατὸν περισσότερον.

Μετὰ ἡμίσειν ὥραν ἐγένετο σταθμὸς ὑπὸ πυκνήν τινα λόχμην, πεντακόσια βήματα μακρὰν τῆς παγόδας, ἥτις δὲν ἐφαίνετο. Ἀλλ' οἱ τῶν φανατικῶν ὀρυγμοὶ ἤκουοντο καθαρώτατα.

Συνεζητήθησαν τότε τὰ μέσα τῆς προσεγγίσεως. Ὁ ὁδηγὸς ἐγγνώριζε τὴν παγόδαν ἐκείνην, ἐν ἥ, ὃς ἐβεβαίου, ἦτο φυλακισμένη ἡ νεαρὰ γυνή.

Ἡτο ἄρα δυνατὸν νὰ εἰσχωρήσῃ τις εἰς αὐτὴν διὰ μιᾶς τῶν θυρῶν της, ἐνῷ τὸ συήνος τῶν δημητρίων ἥθελε διατελεῖ ὑπὸ τὴν νάρκην τῆς μέθης, ἢ ἐπρεπε μᾶλλον νὰ διατρυπηθῇ τὸ τοῖχος; Τοῦτο μόνον τὴν τελευταίαν στιγμὴν καὶ ἐπὶ τόπου ἥδυνατο νὰ ἀποφασίσθῃ. Ἀφιλονείκητον ὅμως ὑπῆρξεν, διπέρ τὴν ἀρπαγὴν ἔπρεπε νὰ γείνῃ τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα, καὶ οὐχὶ τὴν πρωΐαν, διπέρ τὸ θύμα ἔμελλε νὰ ἀπαγθῇ εἰς τὴν πυράν, διότι τὴν στιγμὴν αὐτὴν οὐδεμία ἀνθρωπίνη βοήθεια ἦτο δυνατὴ νὰ τὸ σώσῃ.

Ο κ. Φόγ καὶ οἱ σύντροφοί του ἀνέμειναν τὴν νύκτα, ἄμα δὲ τοῦ σκότους ἐπελθόντος, περὶ τὴν ἐκτηνή σπερινὴν ὥραν, ἀπεφάσισαν νὰ κατοπεύσωσι τὸν περὶ τὴν παγόδαν χῶρον. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπεσθένησαν καὶ αἱ ἔσχαται τῶν φακιδῶν κραυγαί, οἵτινες, κατὰ τὴν συνήθειάν των, ἔμελλον νὰ βυθισθῶσιν εἰς τὸν βαρὺν ὅπνον τοῦ χάργη, —ρέυστος ὁπίου μεμιγμένου μετὰ τοῦ καρποῦ τῆς καννάθεως· τότε δὲ θὰ ἥτο ἵσως δυνατὸν νὰ διοιτισθῇ τις δι' αὐτῶν μέχρι τοῦ τεμένους.

Ο Παρσίδης, ὁδηγῶν τὸν κ. Φόγ, τὸν κ. Κρόμαρτυ καὶ τὸν Πονηρίδην, προύχώησεν ἀθορύβως διὰ τοῦ δάσους. Αφοῦ δὲ διήνυσαν δέκα περίπου λεπτά, ἔρποντες ὑπὸ τοὺς κλάδους, ἔφθασαν εἰς τὰς ὅχθας μικροῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκεῖ, πρὸς τὴν λάμψιν σιδηρῶν πυρσῶν, ἐφ' ὧν ἐκαίον ῥητῆναι, διέκριναν σωρὸν ἐστοιχασμένων ξύλων. Ο σωρὸς ἐκεῖνος ἦν ἡ μέλλουσα πυρά, ἀπετελεῖτο δὲ ἐκ πολυτίμου εὐώδους ξύλου, καὶ ἀπέπνεεν ἡδη τὴν δσμὴν τοῦ ἀρωματικοῦ ἐλαίου, δι' οὓς εἶχε ραντισθῆ. Ἐπ' αὐτοῦ ἐκείτο τὸ τελεριγυμένον πτῶμα τοῦ ἡγεμόνος, ὅπερ ἔμελλε

νὰ καῆ μετὰ τῆς χήρας του, καὶ εἰς ἑκατὸν βημάτων ἀπόστασιν ὑψοῦτο ἡ παγόδα, ἡς οἱ μιναρέδες διέσχιζον ἐν τῷ σκότει τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων.

— 'Ελᾶτε! εἶπεν ὁ δῦνηρος ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

Αὐξάνων δὲ τὴν προσοχήν του καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του, ὥλιπθησε σιωπῆλος διὰ τῶν θάμνων.

Οὐδὲν ἄλλο ἔταρασσε πλέον τὴν σιγήν, ἢ ὁ διὰ τοῦ φυλλώματος ψίθυρος τοῦ ἀνέμου.

Μετ' ὀλίγον ὁ δῦνηρος ἐσταμάτησεν εἰς τὸ ἄκρον ἔξαιρός, ἡς ὀλίγαι ῥητῖναι ἐφώτιζον τὴν περιφέρειαν. Τὸ ἔδαφος ἦτο κατεστραμμένον ἔξι ἀνθρώπων κοινωμένων καὶ ληθαργούντων ἡδη ὑπὸ τῆς μεθῆς.¹ Ήθελε δέ τις ὑπολάβει αὐτὸν πεδίον μάχης κεκαλυμμένον ὑπὸ νεκρῶν. Ἀνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία κατέκειντο ἀνάμικτα, ποὺ δὲ καὶ πιο ἔρρεγγόν τινες τῶν μεθύσων.

Βαθύτερον μεταξὺ τῶν δένδρων διεγράφετο ἀρρίστως τὸ τέμενος τοῦ Πιλαγῆ. Πρὸς μεγίστην ὅμως τοῦ δῦνηροῦ δυσαρέσκειαν, οἱ τοῦ ἡγεμόνος φύλακες ἡγρύπνουν πρὸ τῶν θυρῶν, περιπατοῦντες μὲν γυμνὰ τὰ ξύφη. Ἰσως δὲ καὶ οἱ ιερεῖς ἡγρύπνουν ἐπίστης ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

Ο Παρσίδης δὲν προύχωρης περικιτέρω, κατειδὼν, ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ εἰσβιασθῇ τοῦ ναοῦ ἡ εἴσοδος, καὶ ἀνήγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ πρὸς τὰ ὄπιστα.

Ο Φιλέας Φόγ καὶ ὁ Φραγκίσκος Κρόμαρτυ εἶχον ἐνοήσει, ὡς αὐτός, ὅτι οὐδὲν ἦτο ἐκεῖθεν κατορθωτόν.

Ἐσταμάτησαν λοιπὸν καὶ συνδιελέχθησαν ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— *Ἄς περιμείνωμεν, εἶπεν ὁ ὑποστράτηγος· εἶνε μόλις ὀκτὼ ἡ ὥρα, καὶ πιθανὸν εἶνε ὁ ὑπνος νὰ καταβάλῃ τέλος πάντων καὶ τοὺς φύλακας.

— Δὲν εἶνε ἀπίθανον, ἀπήντησεν δὲ Παρσίδης.

Οὕτω δὲ ὁ Φιλέας Φόγ καὶ οἱ σύντροφοί του ἐξηπλώθησαν παρὰ τὸν κορμὸν δένδρου καὶ ἀνέμειναν.

Πόσον βραδὺς τοῖς ἐφάνη ὁ χρόνος! Ο δῦνηρος ἀπεγύρει ἐνίστε, καὶ ἀπήρχετο εἰς κατόπτευσιν τῶν ἀκρων τοῦ δάσους· ἀλλ' οἱ φύλακες ἡγρύπνουν πάντοτε ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πυρσῶν, καὶ ἀμυδρόν τι φῶς διωλίσθικιν διὰ τῶν παραθύρων τοῦ τεμένους.

Ανέμειναν οὕτω μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν μετεβάλλοντο. Η ἐπαγρύπνησις ἔξηκολούθει, καὶ πρόδηλον ἦτο, ὅτι δὲν ἔπειπε νὰ προσδοκᾶται ἀπονάρκωσις τῶν φυλάκων. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν εἶχον ποτισθῇ χάρη. Ἐπειπον νὰ γείνη ἄλλη ἐνέργεια, καὶ ἡ εἰς τὸ τέμενος εἴσοδος νὰ τελεσθῇ δι· ὅπης, ἀνοιγομένης εἰς τὸν τοῖχον τῆς παγόδας. Άλλα δὲν ἡγρύπνουν ἀρά γε καὶ οἱ ιερεῖς πλησίον τοῦ θύματος των, ὡς ἡγρύπνουν πρὸ τῆς θύρας οἱ στρατιῶται;

Μετὰ τελευταίαν τινὰ συνδιάλεξιν, ὁ δῦνηρος εἶπεν, ὅτι ἦτο ἔτοιμος νὰ κινήσῃ, καὶ δικαίωση, Φόγ, ὁ κ. Φραγκίσκος καὶ δικαίωση τὸν ἡκολούθησαν προύχωρος δὲ διὰ μακροῦ περιιδρόμου, ἵνα φάσσωσιν εἰς τὸ οὔτως εἰπεῖν ίερὸν τῆς παγόδας.

Περὶ τὴν ἡμέσειαν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἀφίκοντο παρὰ τὴν βάσιν τῶν τοίχων, οὐδένα συναντήσαντες. Οὐδεὶς ἡγρύπνει πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἀλλὰ πρέπει συνάμα νὰ ἔηθῃ, ὅτι οὔτε θύραι οὐπῆρχον οὔτε παράθυρα.

Η νὺξ ἦτο σκοτεινή, ἡ δὲ σελήνη, φθίνουσα ἥδη, μόλις ἀνέτελεν ὑπὲρ τὸν συννεφῆ ὁρίζοντα, καὶ τὰ ὑψηλὰ δένδρα συνεπύκνουν ἔτι μᾶλλον τὸ σκότος.

Δὲν ἥρκει ὅμως ὅτι ἐφίασαν εἰς τὴν βάσιν τῶν τοίχων ἔπειπε καὶ νὰ τοὺς τρυπήσωσι. Πρὸς τοῦτο δὲ ὁ Φιλέας Φόγ καὶ οἱ σύντροφοί του οὐδὲν εἶχον ὅργανον ἄλλο ἢ τὰ μαχαιρίδιά των. 'Αλλ' εὔτυχῶς οἱ τοῖχοι τοῦ τεμένους ἀπετελοῦντο ἐκ μίγματος τινος κεράμων καὶ ξύλων, ὅπερ βεβαίως δὲν ἦτο δυσδιάτρητον. Ἀμαρτιστοῦ ἥ πρώτη κέραμος, εὔκόλως θ' ἀπεσπῶντα καὶ αἱ ἐπίλοιποι.

Ηρχισαν ἐπομένως τὴν ἐργασίαν, ὅσον ἀθηρούριοτερον ἥδυναντο, καὶ δικαίωση μὲν ἔξι ἐνός, ὁ Πονηρίδης δὲ ἔξι ἔτέρου προσεπάθουν ν' ἀποσπάσωσι τὰς κεράμους, ὕστε ν' ἀνοίξωσιν διπλὴν δύο ποδῶν ἔχουσαν πλάτος. 'Αλλ' ἐνῷ ἡ ἐργασία προύχωρει, κραυγὴν ἡκούσθη αἴφνης ἔνδοθεν τοῦ ναοῦ καὶ συγχρόνως σχεδὸν τῇ ἀπεκριθησαν ἔξωθεν ἄλλα.

Ο Πονηρίδης καὶ δικαίωση μεταξύ τῶν ἔργων των² μὴ γνωρίζοντες δὲ ἀνένοικησαν, φρονιμώτατον ἔχονταν νὰ ἀποχωρήσωσι, καὶ ἀπεγύρησαν ἀληθῶς μετὰ τοῦ Φιλέα Φόγ καὶ τοῦ Φραγκίσκου Κρόμαρτυ. Συνεπειρωθησαν δὲ πάλιν ἐν τῷ σκότει τοῦ δάσους, ἀναμένοντες νὰ παρέλθῃ ἡ διέγερσις—ἀν διέγερσις ἦτο—ἴνα ἐπαναλάβωσι πάλιν ἐν ἡσυχίᾳ τὴν ἐργασίαν των.

Δυστυχῶς ὅμως φρούροι ἐφάνησαν μετὰ μικρὸν ἔξωθεν τοῦ ίεροῦ τῆς παγόδας, καὶ κατέγαθον θέσεις ὕστε νὰ ἀποκωλύωσι πᾶσαν οἰκανήστητο προσέγγισιν.

Δύσκολον εἶνε νὰ περιγραφῇ ἡ ἀγανάκτησις τῶν τεσσάρων ἔκσινων ἀνδρῶν, διακοπέντων ἐν μέσω τοῦ ἔργου των. Πῶς νὰ σώσωσι πλέον τὸ θύμα, μὴ δυνάμενοι νὰ φάσσωσι μέχρις αὐτοῦ; 'Ο κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ ἔδακνε τοὺς γράνθους του, δὲν Πονηρίδης ἦτο ἐκτὸς ἔσυτος, καὶ μόλις κατώρθων νὰ συγκρατῇ αὐτὸν ὁ δῦνηρος. Μόνος ὁ ἀπαθής Φόγ ἀνέμενεν, οὐδόλως τὰ αἰθήματά του ἐκδηλῶν.

— Πρέπει λοιπὸν νὰ φύγωμεν; ἡρώτησε ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ ὑποστράτηγος.

— Πρέπει νὰ φύγωμεν, ἀπήντησεν δὲ ηγρύπνος.

— "Ἄς περιμείνωμεν, εἶπεν δὲ Φόγ. 'Αρκεῖ νὰ

είμαι αύριον πρό μεσημέριας εἰς τὸ Ἀλλαχαβάδ.

— Ἀλλὰ τί ἐλπίζετε; Νέπλαθεν δὲ κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ. Μετά τινας ὥρας θὰ ἔξημερώσῃ, καὶ...

— Ἡ εὐκαιρία, τὴν δόποιαν χάνομεν, ἡμπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ τὴν τελευταίαν στιγμήν.

Οὐ οὐστράτηγος ἐπειθύμει ν' ἀνεγίνωσκεν, εἰ δυνατόν, ἐντὸς τῶν δύφαλμῶν τοῦ Φιλέα Φόγ.

Τι ἄρα προσεδόκα ὁ φυγός ἐκεῖνος Ἀγγλος; Μή ἐσκόπει νὰ δρμήσῃ τὴν ἐσχάτην ὥραν πρὸς τὴν νεαρὰν γυναικα, καὶ νὰ τὴν ἀρπάσῃ ἀναφανδὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν δημίων της; Θὰ ἦτο παραφροσύνη, καὶ δύσκολον ἦτο νὰ ὑπολάβῃ τις τὸν ἀνδρὰ ἐκεῖνον τοσοῦτον παράφρονα. Οὐχ ἦτον συγήνεσεν δὲ κ. Κρόμαρτυ νὰ ἀναμεινῃ μέχρι τῆς λύσεως τῆς φοβερᾶς σκηνῆς. Οὐδηγὸς ἐν τούτοις δὲν ἀφῆκε τοὺς συντρόφους του ὅπου εἶχον καταφύγει, καὶ ἐπανήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἔξαίθρας, ὅπου πρότερον εὑρίσκοντο, καὶ ὅθεν, προφυλασσόμενοι ὅπισθεν συστάδος δένδρων, ἡδύναντο νὰ παρατηρῶσι τὰς ὄμάδας τῶν κοιμωμένων.

Οὐδὲ Πονηρίδης, καθήμενος ἐπὶ τῶν πρώτων κλάδων δένδρου τινος, ἀνεμηρυκάτῳ ἰδέαν παράδοξον, ἦτις, ὡς ἀστραπὴ τὸ κατ' ἀρχὰς διαπεράσασα τὸ πνεῦμά του, εἶχεν ἐπὶ τέλους ῥιζώσει εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. «Τί τρέλλα!» εἶπεν ἐν ἀρχῇ τόρα δὲ διελογίζετο: «Καὶ διατί δρι; Ἄλλο μέσον δὲν ὑπάρχει, καὶ μὲ αὐτὰ τὰ κτήνη...»

Οπως δήποτε δὲ Πονηρίδης δὲν διετύπωσε υὲν σαφέστερον τὴν ἰδέαν του, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ωλεσθησεν ὡς σφις ἐπὶ τῶν γαυπιλῶν κλάδων τοῦ δένδρου, ὃν τὰ ἄκρα ἐκάμπτοντο πέδης τὴν γῆν.

Αἱ δραὶ παρήχοντο, μετὰ μικρὸν δὲ λυκόφως ἀμυδρὸν προσενήγγειλε τὴν προσεχὴ ἀνατολὴν τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ τὸ σκότος ἦν πάντοτε βαθύ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἦτις ἦτο φοίνεται ἡ ἐπὶ τούτῳ πόρισμένη, γενικὴ ἐγένετο ἀνάστασις τοῦ κύκλου νεαροκωμένου πλήθους. Οἱ δημιοι ἔξωγονθησαν· κρότος τυμπάνων ἀντίγγεις καὶ πάλιν, φωναὶ δὲ καὶ ἀσυματα ἡκουούσθησαν ὡς τὴν προτεραίαν. Εἶχε σημάνει ἡ ὥρα, καθ' ἥν ἡ δυστυχὴς ἔμελλε ν' ἀποθάνῃ.

Τῷ ὄντι δὲ ἡνεψήθησαν αἱ πύλαι τοῦ τεμένους, καὶ φῶς ζωηρότερον διεγύθη ἐξ αὐτοῦ. Ο κ. Φόγ καὶ δ. κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ εἶδον τότε τὸ θύμα, ζωηρὰς φωτιζόμενον, καὶ συρόμενον ἔξω τῆς παγόδας ὑπὸ δύο ἵερεων. Τοῖς ἐφάνη μάλιστα, δτι, ἀποσείουσα τὸν λιθαργὸν τῆς μέθης ἐν ἐσχάτῃ δρμῇ αὐτοσυντηρήσεως, προσεπάθει ἡ ἀτυχὴς νὰ διαφύγῃ τοὺς δημίους της. Ή καρδία τοῦ κ. Κρόμαρτυ ἀνεσκίτησεν, δραξάμενος δὲ σπασμωδικῶς τῆς χειρὸς τοῦ κ. Φιλέα Φόγ, ἡσθάνθη μάχαιραν ἐν αὐτῇ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ πλήθος ἐκίνησεν. Η

δὲ νεαρὰ γυνή, ἐμπεσοῦσα καὶ πάλιν εἰς τὸν πρότερον λιθαργὸν, δὸν εἶχον προκαλέσει οἱ καπποὶ τῆς καναδίσεως, διηῆθεν ἀναμέσον τῶν φακιέων, οἵτινες τὴν προεπεμπον διὰ τῶν θρησκευτικῶν ὡριγῶν τῶν.

Ο Φιλέας Φόγ καὶ οἱ σύντροφοί του, ἀναμιχθέντες εἰς τὰς τελευταίας τάξεις τοῦ πλήθους, παρηκολούθησαν αὐτήν, καὶ μετὰ δύο λεπτὰ ἀφίθησαν εἰς τὰς ὅχθας τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐστησαν εἰς πεντήκοντα μόλις βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πυρᾶς, ἐφῆς κατέκειτο τὸ πτῶμα τοῦ ἴνδον ἡγεμόνος. Εἶδον διὰ τοῦ λυκόφωτος τὸ θύμα ἐντελῶς ἀδρανές, ἔξηπλωμένον παρὰ τὸ πτῶμα τοῦ συζύγου της.

Τότε προσήχθη δὰς ἀνημένη, καὶ τὰ ἔύλα, θεοφεργάμενα διὶ ἐλαίου, ἀνεφλέγθησαν πάραυτα.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ κύριος Φραγκίσκος Κρόμαρτυ καὶ ὁ δηγὸς ἐκράτησαν τὸν Φιλέαν Φόγ, δοτις ἐν δρμῇ γενναῖας παραφροσύνης ἐρρίπτετο πρὸς τὴν πυράν. Ἀλλ' ἐνῷ οὗτος τοὺς ἀπώθει, ἡ σκηνὴ αἴφνης μετεβλήθη.

Φοβερὰ τρόμου κραυγὴ ἐξερράγη ἀπὸ τοῦ πλήθους, καὶ πάντες περίφοβοι κατέπεσον πρηνεῖς κατὰ γῆς.

Πῶς λοιπόν! Δέν εἶχεν ἀποθάνει δέ γέρων ἴνδος, καὶ τὸν εἶδον αἴροντος δρθούμενον ὡς φάντασμα, ὑπεγείροντα εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν νεαράν του γυναικα καὶ κατερχόμενον τῆς πυρᾶς ἐν μέσῳ στροβίλων καπνοῦ;

Οἱ φακῆραι, οἱ φρουροί, οἱ ιερεῖς, ὑπὸ αἰφνιδίου ληφθέντες τρόμου, ἔμενον χαμαὶ προνεῖς, μὴ τολμῶντες καν νὰ ἀνίδωσι πρὸς τὸ θαῦμα.

Τὸ ἄψυχον θύμα διέβη οὕτω, φερόμενον ὑπὸ ῥωμαλέων βραχιόνων, οὓς οὐδὲ ἐφαίνετο καν δὲ εἴδαντες. Ο κ. Φόγ καὶ δ. κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ εἶχον μείνει ὅρθιοι, δ. Παρσιδῆς εἶχε κύψει τὴν κεφαλήν, δὲ δὲ Πονηρίδης ἦν ἐπίστης βεβαίως κατάπληκτος.

Ο ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς ἔφθασεν οὕτως ἐγρύς τοῦ μέρους, ὃπου ἴσταντο δ. κ. Φόγ καὶ δ. κ. Κρόμαρτυ, καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς τὴν μόνην ταύτην λέξιν:

— Φεύγωμεν!

Ο οὐ Πονηρίδης αὐτός, διολισθήσας μέχρι τῆς πυρᾶς, ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ καπνοῦ, ὀφεληθεῖς ἐκ τοῦ βαθέος ἔτι σκότους, καὶ σώσας ἐκ τοῦ θανάτου τὴν νεαρὰν γυναικα. Ήν δὲ Πονηρίδης, ἐκτελέσας τὸ σχέδιόν του μετὰ τόλμης καὶ ἐπιτυχίας, καὶ παρερχόμενος ἐν μέσῳ τοῦ γενικοῦ τρόμου.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἡ φανίζοντο καὶ οἱ τέσσαρες ἐν τῷ δάσει, καὶ δὲ ἐλέφας ἀπῆγεν αὐτοὺς δραματικῶς βήματι. Άλλα κραυγαὶ μετ' ὀλίγον καὶ θόρυβος μέγας, καὶ μία σφαῖρα πρὸς τοὺς ἄλλοις διατρυπήσασα τὸν πῖλον τοῦ Φιλέα Φόγ, κατέδειξαν εἰς τοὺς φυγάδας, ὅτι τὸ τέχνασμα εἶγεν ἀνακαλυψθῆ.

Ἐπὶ τῆς ἀναφθείσης πυρᾶς εἶχε φανῆ τὸ σῶμα τοῦ γηγαιοῦ ἴδοι, οἱ δὲ ἵερεῖς, συνελθόντες ἐκ τοῦ τρόπου των, ἐννόσαν ὅτι ἀρπαγὴ ἐγένετο.

Ωρησαν πάραυτα εἰς τὸ δάσος, ἀκολυθούμενοι ὑπὸ τῶν φρουρῶν· καὶ κατευποροῦσιν τὸν ἥπατα μετὰ μικρὸν οὔτε βέλη οὔτε σφαῖραι τοὺς ἔφθανον πλέον, διότι ἡ φυγὴ των ἦτο ταχεῖα.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΙΔ'.

Ἐρῷ ὁ Φιλέας Φόργ. διέρχεται τὸ θαυμάσιον λεκανοπέδιον τοῦ Γάγγου, χωρὶς κἄρτα συλλογισθῇ τὰ τὸ ἴδη.

Ἡ τολμηρὰ ἀρπαγὴ εἶχεν ἐπιτύχει καὶ μετά μίαν ὥραν ὁ Πονηρίδης ἐγέλα ἔτι ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ του. Ὁ κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυς ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ ἀτροφήτου νέου, ὃ δὲ κύριός του τῷ εἶπε: «Καλά!» ὥσπερ ὑπὸ τοῦ εὐπατρίδου ἐκείνου λεγόμενον ἐσήμαινε μεγίστην ἐπιδοκιμασίαν. Πρὸς ταῦτα ὅτε ὁ Πονηρίδης ἀπήντησεν, ὅτι πᾶσα ἡ τιμὴ τοῦ ἐπιχειρήματος ἀγῆκεν εἰς τὸν κύριόν του, ὅτι αὐτὸς ἰδέαν μόνον παράδοξον εἶχε συλλάβει, καὶ ὅτι ἐγέλα ἔτι, συλλογιζόμενος ὅτι ἐπὶ τινας στιγμὰς αὐτός, ὁ Πονηρίδης, ὁ πρώην σχοινοβάτης, ὁ πρώην λοχίας τῶν πυροσβεστῶν ὑπῆρξε τεταριχευμένος ἴνδος ἥγεμών καὶ χῆρος χαριεστάτης γυναικός.

Ἡ νεαρὰ ἴνδη, οὐδόλως συναισθανθεῖσα τὰ γεννόμενα, ἀνεπαύετο ἐντὸς ἑνὸς ἐκ τῶν καλάθων, περιτετυλγμένη· δι' ὄδοις πορικῶν σκεπασμάτων.

Οἱ ἐλέφας ἐν τοσούτῳ, ὁδηγούμενος ἀσφαλέστατα ὑπὸ τοῦ Παρσίδου, διέτρεχε δρομαῖος τὸ σκοτεινὸν ἔτι δάσος, μετὰ μίαν δὲ ὥραν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως εἰσῆρχετο εἰς εὐρεῖαν πεδιάδα. Τὴν ἑδόμην ὥραν ἐγένετο σταθμός, ἀλλ' ἡ νεαρὰ γυνὴ διετέλει ἔτι ἐν πλήρει ληθάργῳ. Ὁ ὁδηγὸς τῇ ἔδωκε νὰ πήρῃ δλίγον ὑδωρ μεμιγμένον μετ' οἰνοπνεύματος, ἀλλ' ἡ ναρκωτικὴ ἐνέργεια, ἥτις ἔβαρυνεν ἐπ' αὐτῆς, ἔμελλε νὰ παραταθῇ ἐπὶ τινα ἔτι χρόνον.

Οἱ κύριοι Φραγκίσκος Κρόμαρτυς, δστις ἐγγώριζε τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐκ τῶν ἀτμῶν τῆς κανναβεώς μέθης, οὐδόλως περὶ αὐτῆς ἀνησυχεῖ. Οὐχ ἡττον ὅμως, καίτοι δὲν ἐθορύβει τὸν ὑποστράτηγον ἡ κατάστασις τῆς νέας ἴνδης, ἐθορύβει αὐτὸν τὸ μέλλον. Δὲν ἐδίστασε δὲ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Φιλέαν Φόργ., ὅτι ἀνὴρ κυρία Ἀουδά ἔμενεν ἐν τῇ Ἱνδικῇ, ἥθελεν ἀφεύκτως ἐμπέσει πάλιν εἰς χεῖρας τῶν δημιών της. Διότι οἱ δαιμονιῶντες οὗτοι ἦσαν διεσπαρμένοι καθ' ὅλην τὴν Ἱνδικήν, καὶ θὰ κατώρθουν βεβαίως, βίᾳ τῆς Ἀγγλικῆς ἀστυνομίας, νὰ συλλάβωσι καὶ πάλιν τὸ θῦματων, εἴτε ἐν Μαδράς, εἴτε ἐν Βομβάρη ἢ καὶ ἐν Καλκούτῃ. Εἰς ὑποστήριξιν δὲ τῶν λόγων του ἀνέφερεν ὁ κ. Κρόμαρτυς πρόσφατον γεγονός δροίας φύσεως, καὶ προσέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του ἡ νεαρὰ γυνὴ θὰ ἥτο ἀσφαλῆς μόνον ἐάν κατέλειπε τὰς Ἱνδίας.

Οἱ Φιλέας Φόργ. ἀπήντησεν, ὅτι ἥθελε λάθει ὑπὸ ὄψιν τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καὶ ὅτι ἥθελε σκεψῆ.

Περὶ τὴν δεκάτην ὥραν ὁ ὁδηγὸς ἀνήγγειλε τὸν σταθμὸν τοῦ Ἀλλαχαζάδ, ὅπου ἤρχιζε πάλιν ὁ διακεκομένος σιδηρόδρομος, οὗτινος αἱ ἀμαξοστοιχίαι διατάσσουσιν εἰς ἐν σχεδόν ἡμερούπιον τὸ μεταξύ τοῦ Ἀλλαχαζάδ καὶ Καλκούτης διάστημα.

Οὕτω δὲ ὁ Φιλέας Φόργ. ἔμελλε νὰ φέσῃ ἐγκαίρως, ὅπως ἐπιβιβασθῇ τὴν ἐπαύριον 25 ὁκτωβρίου, περὶ τὴν μεσημέριαν, εἰς τὸ διὰ Χόγγκ-Κόγγη ἀναχωροῦν ἀτμοκίνητον.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀπετέθη ἐν τινι δωματίῳ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, ὃ δὲ Πονηρίδης παρηγγέλθη νὰ φροντίσῃ, ὅπως τῇ ἀγοράσῃ ὅσα ἥθελεν εὔρει ἐνδυμασίας ἀντικείμενα, οἷον ἐσθῆτας, ἐπώμια, σισύρας, κ.τ.τ., λαβῶν ἐπὶ τούτῳ ἀπεριόριστον παρὰ τοῦ κυρίου του πίστωσιν. Ἀνεγκάρισεν ἐπομένως εὐθύς, καὶ διέδραμε τὰς ὁδούς τῆς πόλεως.

Τὸ Ἀλλαχαζάδ—πόλις θεοῦ—εἶνε μία τῶν ἱερωτάτων πόλεων τῆς Ἱνδικῆς, καθότι κεῖται ἐπὶ τῆς συμβολῆς δύο ἴερῶν ποταμῶν, τοῦ Γάγγου καὶ τοῦ Ζούμνα, ὃν τὰ ῥεῖθρα προσελκύουσι πάντας τῆς γεροσονήσου τοὺς προσκυνητάς. Γνωστὸν δὲ εἶνε ἄλλως, ὅτι κατὰ τὰς παραδόσεις τῆς Ραμαϊάνας, ὁ Γάγγης πηγάζει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, θίθεν, χάρις εἰς τὸν Βράμαν, καταβαίνει εἰς τὴν γῆν.

Ἐνῷ ὁ Πονηρίδης ἡγόραζεν, εἶδε συνάμα καὶ τὴν πόλιν, θίν ὑπερήσπιζεν ἄλλοτε μεγαλοπρεπὲς φρούριον, μεταβληθὲν εἰς δημοσίαν φυλακήν. Οὔτε βιομηχανία οὔτε ἐμπόριον ὑπάρχουσι πλέον ἐν αὐτῇ, τῇ τοσοῦτον ἄλλοτε ἐμπορικῇ καὶ βιομηχανῷ πόλει. Ὁ δὲ Πονηρίδης, δστις μάτην ἀνέζητει κατάστημα νεωτερισμῶν, ὃς εἰς εὑρίσκετο εἰς τὴν Regent Street τοῦ Λονδίνου, μόλις εὔρε τέλος παρὰ τινι ιουδαίῳ μεταπράτητα ἡ ἀναγκαῖοντα αὐτῷ, ἥτοι ἐσθῆτα ἐκ σκωτικοῦ ὑφάσματος, εὐρύν τινα μανδύαν, καὶ μεγαλοπρεπῆ σισύραν ἐκ δέρματος ἐνδυρίδος, θίν ἀδιστάτως ἐπλήρωσεν ἐβδομήκοντα πέντε λίρας. Εἴτα δὲ θριαμβευτικῶς ἐπανῆλθεν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἡ κυρία Αουδά ἤρχιζεν ἥπτη νὰ συνέρχηται. Ὁ λάταργος διελύετο βαθυηδόν, καὶ οἱ προσοι της διθαλάμοι ἀνελάμβανον πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἴνδικὴν γλυκύτητα.

Ο βασιλεὺς ποιητὴς Οὐσσάφ-Ούδδαούλ, ὃν γένον τὰ θέλαγχα τῆς βασιλισσῆς τῆς Ἀγμεναγάρας, ἐκφράζεται ὡς ἔξης:

«Ἡ στιλπνὴ τῆς κόμη, εἰς δύο χωριζόμενη, περιβάλλει ἑκατέρωθεν τὴν ἀρμονικὴν περιφέρειαν τῶν ἀδρῶν της καὶ λευκῶν παρειῶν, ὃν ἀπαστράπτει ἡ λεία καὶ ἀνθηρὰ χροιά. Αἱ ἐνενώδεις δρόης της ἔχουσι τὸ σχῆμα καὶ τὴν

»δύναμιν τοῦ τόξου τοῦ Κάμα, θεοῦ τοῦ ἕρωτος, «καὶ ὑπὸ τὰς μακρὰς μεταξώδεις βλεφαρίδας «της, ἐν τῇ μελανῇ κόρῃ τῶν μεγάλων δικυγῷ «τῆς ὀφθαλμῶν, ἀντανακλῶνται, ὡς ἐπὶ τῶν ἵε- «ρῶν λιμνῶν τῶν Ἰμαλαῖων, αἱ φαεινόταται ἀ- «κτῖνες τοῦ οὐρανίου φωτός. Οἱ δόδοντες αὔτης, «μικροί, λευκοὶ καὶ λευκοὶ, στίλβουσι διὰ τῶν μει- «διῶντων χειλέων της, ὡς δρόσους σταγόνες ἐν «ῆμικλείστῳ κάλυκι ἄνθους ῥοιᾶς. Τὰ μικρὰ καὶ «συμμέτρως καμπτόνενα ὠτά της, αἱ ῥοδιναὶ «της χειρες, οἱ πόδες αὔτης οἱ τοξοειδεῖς καὶ «τρυφεροὶ ὡς κάλυκες λωτοῦ, ἀστράπτουσιν ὡς «οἱ ὁραῖοτεροι τῶν μαργαριτῶν τοῦ Σεϋλάνου, ὡς «οἱ καθαρώτατοι τῆς Γολκόνδης ἀδάμαντες. Ἡ «λεπτὴ καὶ λιγυρά της ὁσφύς, ἣν δύναται ἡ «χειρὶς νὰ περισφίξῃ, ἀναδεικνύει ἔτι μᾶλλον «τὴν εὐκαμπτή τοῦ ἀναστήματός της κομψότητα «καὶ τὸν πλοῦτον τοῦ στήθους· ης, ὅπου ἡ ἀκ- «μάζουσα νεότης ἀναπτύσσει τοὺς καλλίστους «τῶν θησαυρῶν αὔτης. ὜πὸ τὰς μεταξίνας δὲ «πτυχὰς τοῦ χιτῶνός της φαίνεται αὕτη λαξεύ- «θεῖσα ἐξ ἀπέφθου ἀργύρου ὑπὸ τῆς θείας χειρὸς «τοῦ ἀθανάτου γλύπτου Βισβακάρμα.»

Καὶ χωρὶς ὅμως τοῦ ποιητικοῦ τούτου κόμπου, ἀρκεῖ μόνον νὰ ῥηθῇ ὅτι ἡ κ. Ἀουδά, ἡ χήρα τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Βουνδελκούνδ, ἡτο θελκτικω- τάτη γυνή, καθ' ὅλην τὴν εὐρωπαϊκὴν τῆς λέξεως σημασίαν. Ἐλάτει καθαρώτατα τὴν ἀγγλικήν, καὶ οὐδεμίαν εἶπεν ὁ ὁδηγὸς ὑπερβολήν, ισχυ- ρισθείς, ὅτι ἡ ἀνατροφὴ εἶχεν ἐντελῶς μεταμορ- φώσει τὴν νεαρὰν ἐκείνην Παρσίδα.

Ἐν τούτοις ἡ ἀμαξίστοιχία ἔμελλε νὰ κατα- λίπῃ μετὰ μικρὸν τὸν σταθμὸν τοῦ Ἀλλαχα- έάδ, ὁ δὲ Παρσίδης ἀνέμενεν. Ὁ κ. Φόγη ἐπλή- ρωσεν αὐτῷ τὸ συμπεφωνημένον μίσθωμα, χωρὶς νὰ προσθέσῃ ὅδοιόν. Τοῦτο ἔξεπληξέ πως τὸν Πονηρίδην, γνωρίζοντα τί ὠφειλεν δὲ κύριός του εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ ἐλεφαντοκόμου, ὅστις εἶ- χεν ἀληθῶς διακινδυνεύσει τὴν ζωὴν αὐτοῦ κατά τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Πιλλαγῆ, καὶ δυσκόλως ἥ- θελε βραδύτερον διαφύγει τὴν ἐκδίκησιν τῶν Ἰνδῶν, ἀν οὗτοι ἐμάνθανον τὴν συνενοχὴν του.

Ἐμενε ὁ δὲ προσέπι ἐκκρεμές καὶ τὸ ζήτημα τοῦ Κιούνη. Τί θὰ ἐγίνετο ὁ τοσοῦτον ἀκριβὸν ἀ- γορασθείς ἐλέφας; Ἀλλ' ὁ Φιλέας Φόγη εἶχεν ἥδη αποφασίσει τὰ περὶ τούτου.

— Παρσίδη, εἶπεν εἰς τὸν ὁδηγόν, ὑπῆρξες πρόθυμος καὶ ἀφωσιωμένος. Καὶ ἐπλήρωσα μὲν τὴν ὑπηρεσίαν σου, ἀλλ' ἔχι καὶ τὴν ἀφοσίωσίν σου. Θέλεις αὐτὸν τὸν ἐλέφαντα; σου τὸν χα- φίζω.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ὁδηγοῦ ἀπήραψαν ἐκ χαρᾶς.

— Μου χαρίζετε ὀλόκληρον περιουσίαν, ἐνδο- ξότατε! ἀνέραξε.

— Πάρε τον, ὁδηγέ, προσέθηκεν ὁ κ. Φόγη, καὶ πάλιν ἔγω μένω ὀφειλέτης σου.

— Εἴμε, ώκει! ἀγερώγησεν ὁ Πονηρίδης.

Πάρε τον, φίλε μου! ὁ Κιούνης εἶνε γενναῖον καὶ ἀνδρεῖον ζῶον.

Προευθεῖς δὲ πρὸς τὸν ἐλέφαντα, τῷ προσέ- φερε βώλους τινας σκυχάρου, λέγων:

— Νά, Κιούνη, παιδί μου, φάγε!

Ο ἐλέφας ἐγρύλλισε μὲν τὸ κατάρχας εὐχα- ρίστως, εἶτα δὲ τυλίξας τὴν προβοσκίδα του περὶ τὴν ζώνην τοῦ Πονηρίδου, ἀνύψωσεν αὐτὸν μέχρι τῆς κεφαλῆς του. Ὁ Πονηρίδης, οὐδόλως φρηνθεὶς, ἔθωπεν τὸ ζῶον, ὅπερ ἀπέθηκεν αὐ- τὸν πάλιν ἡρέμα χαμαί, καὶ ἀνταπεκρίθη διὰ θερμῆς χειραψίας εἰς τὴν προβοσκίδαφίαν του ἐ- κείνην.

Μετά τινας στιγμὰς ὁ Φιλέας Φόγη ὁ κ. Φραγ- κίσκος Κρόμαρτο καὶ ὁ Πονηρίδης, καθήμενοι ἐντὸς ἀνέτου ἀμάξης, ἡς ἡ κ. Ἀουδά κατεῖχε τὴν καλλίστην θέσιν, ἔτοσεγον διὰ πάσης τοῦ ἀτ- μοῦ τῆς δυνάμεως πρὸς τὴν Βεναρές.

Τὰ χωρίζοντα τὴν πόλιν ταύτην ἀπὸ τοῦ Ἀλ- λαχαΐδα ὁδοί οἵκουντα μίλια διηγήθησαν ἐντὸς δύο ὥρων, κατ' αὐτὸν δὲ τὸ διάστημα ἡ νεαρὰ γυνὴ συνηλθεν ἐντελῶς, διαλυθεντῶν τῶν ναρ- κωτικῶν καπνῶν τοῦ χάρη.

Φαντάζεται ὁ ἀναγγώστης πάσον κατεπλάγη, βλέπουσα ὅτι διέτρεχε σιδηρόδρομον, ὅτι εὑρί- σκετο ἐντὸς ἀμάξης σιδηροδρομικῆς, ὅτι ἐφόρει εὐρωπαϊκὰ ἐνδύματα, κ' ἐκάθητο ἐν μέσῳ ὅδοι- πόρων παντελῶς ἀγνώστων εἰς αὐτήν!

Τὸ κατάρχας οἱ συνοδοιπόροι της παρέσχουν εἰς αὐτὴν πάσαν περιποίησιν καὶ τὴν ἀνέω- γόνησαν δι' ὅλην σταγόνων σκυχαρώδους πο- τοῦ· εἴτα δὲ ὁ ποστράτηγος διηγήθη αὐτῇ τὰ διατρέξαντα, παραστάσας ἰδίως τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Φιλέα Φόγη, μὴ διστάσαντος νὰ διακινδυ- νεύσῃ τὴν ζωὴν του πρὸς σωτηρίαν της, καὶ τὴν εύτυχη λύσιν τοῦ συμβάντος, διφειλομένην εἰς τὴν τολμηρὰν ἐπινόσιν τοῦ Πονηρίδου.

«Ο κ. Φόγη οὐδὲν προσέθηκεν εἰς τὴν ἀφήγη- σιν, ὁ δὲ Πονηρίδης ἐπανελάμβανεν ἐντρεπόμε- νος, ὅτι «δὲν ξείζε τὸν κάποιον νὰ γίνεται λόγος.»

«Η κ. Ἀουδά πολλαίστησεν ἐκθύμως τοὺς σω- τῆράς της, διὰ τῶν δακρύων της μᾶλλον ἡ διά- λεξεων, καὶ οἱ πρᾶξοι της ὀφθαλμοὶ μᾶλλον ἡ τὰ χείλη της ὑπῆρξαν τῆς εὐγνωμοσύνης της οἱ διερμηνεῖς. Εἴτα δέ, ἀναλογισθεῖσα τὴν σκηνὴν τῆς ἀνθρωποθυσίας, καὶ ἀναβλέπουσα περὶ αὐ- τὴν τὸ ἴνδικὸν ἔδαφος, ἐφ' οὐ τοσοῦτοι τὴν ἀνέ- μενον ἔτι κίνδυνοι, κατελήφθη ὑπὸ φρικιάσεως.

«Ο κ. Φόγη ἐνόησε τὶ διελογίζετο ἡ κ. Ἀουδά, καὶ ὅπως τὴν ἐνθαρρύνῃ, τῇ προέτεινε, μετὰ πολ- λῆς ἄλλως ψυχράτητος, νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς Χόγγ-Κόδγη, ὅπου νὰ διαμείνῃ μέχρις οὐ λησμο- νηθῆ τὸ πρᾶγμα.

«Η κ. Ἀουδά ἐδέχθη μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν προσφοράν, διότι ἐν Χόγγ-Κόδγη ἀκριβῶς διέ- μενεν εἰς τῶν συγγενῶν της, Παρσίδης ἐπίστης καὶ εἰς τῶν πρώτων ἐμπόρων τῆς πόλεως ἐκεί-

νης, καθαρῶς ἀγγλικῆς, καὶ τοι κειμένης ἐπὶ τῆς σινικῆς χώρας.

Τὴν ἡμίσειαν ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ἡ ἀμαξοστοιχία ἴστατο εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Βεναρέως. Αἱ βραχμανικαὶ παραδόσεις βεβαιοῦσιν, ὅτι ἡ πόλις αὐτὴ κεῖται ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Κασῆς, ητις ἔκρεματο ἀλλοτε ἐν τῷ κενῷ, μεταξὺ τοῦ ζενίθ καὶ τοῦ ναδίρ, ὡς ὁ τάφος τοῦ Μωάμεθ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅμως ἔκεινην, τὴν θετικωτέραν, ἡ Βεναρέας,—¹Αθῆναι τῆς ἴνδικῆς κατὰ τὸ λέγειν τῶν ἀνατολικολόγων,—ἔκειτο πεζότατα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ὁ Πονηρίδης κατώρθωσε νὰ ἔλη ἐπὶ στιγμὴν τὰς ἐκ κεράμων οἰκίας της καὶ τὰς ἐκ καλαμωτῶν καλύβας αὐτῆς, ἔξ ἓν οἰκτρὰ ὄλως ἀπέβαινεν ἡ θέα της, στερουμένη οἴουδήποτε ἰδιάζοντος χαρακτῆρος.

Ἐκεῖ ἔμελλε νὰ μείνῃ ὁ κ. Φραγκίσκος Κρόμαρτυ, καθότι ὀλίγα μίλια πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως ἔσκηνουν τὰ στρατεύματα, πρὸς ἀμετέβαινεν.² Απεχαιρέτισε λαϊκὸν ὑποστράτηγος τὸν Φιλέαν Φόγη, ἐπευχόμενος αὐτῷ πᾶσαν δυνατὴν ἐπιτυχίαν, καὶ εὐχόμενος συνάμα εἰς αὐτὸν νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν περιοδείαν, οὐχὶ τοσοῦτον ἰδιωτρόπους, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπωφελῶς. ³Ο κ. Φόγη ἔθλιψεν ἐλαφρῶς τοὺς δακτύλους τοῦ συνοδοιπόρου του, ἡ δὲ κ. Ἀουδάλη παρατείνειν αὐτὸν τρυφερώτερον, λέγουσα, ὅτι οὐδέποτε ἥθελε λησμονήσει, τί ὥφειλεν εἰς τὸν κ. Φραγκίσκον Κρόμαρτυ. ⁴Ο Πονηρίδης, τιμηθεὶς δι' ἔγκαρδίου χειροψίας ὑπὸ τοῦ ὑποστράτηγου, ἥρωτησεν αὐτόν, ποῦ καὶ πότε ἥθελε δυνηθῆ νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ οἱ συνοδοιπόροι μετὰ μικρὸν ἔχωρισθησαν.

Πέραν τῆς Βεναρέας ὁ σιδηρόδρομος παρηκολούθειεν ἐν μέρει τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Γάγγου, διὰ τῶν ὑέλων δὲ τῆς ἀμάξης, εὐδίου ὅντος τοῦ καιροῦ, ἐφαίνετο τὸ ποικίλον τοπεῖον τοῦ Βεχάρου: ὅρη χλοοσκεπῆ, ἄγροι ἐσπαρμένοι στον, κριθὴν καὶ ἀραβόσιτον, ποτάμια καὶ ἔλη πλήρη πρασίνων κροκοδείλων, χωρία εὔμορφα καὶ δάση γλοαζοντα ἔτι. ⁵Ελέφαντές τινες καὶ βόες ἴνδικοι ἥρχοντο καὶ ἐλούνοντο εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ὄμαδες ἴνδιν ἐκατέρου τοῦ φύλου ἔξετέλουν εὐλαβῶς τοὺς ἱερούς των καθαρούς, καὶ τοι ἡ ὥρα τοῦ ἔτους ἦν ἥδη προκεχωρημένη καὶ ἵκανῶς ψυχορά. Οἱ πιστοὶ οὗτοι, ἔχθροι θανάσιμοι τοῦ θουδισμοῦ, εἰσὶ θερμοὶ δύπαδοι τῆς βραχμανικῆς θρησκείας, ἐνσαρκουμένης εἰς τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα: τὸν Βισνοῦν, ἡλιακὴν θεότητα, τὸν Σίθαν, προσωποποίησιν τῶν φυσικῶν δυνάμεων, καὶ τὸν Βράμαν, ὕψιστον ἀρχοντα τῶν Ἱερῶν καὶ νομοθετῶν. Πάρις ὅμως ἀρά γε ὁ Βράμας οὗτος, ὁ Σίθας καὶ ὁ Βισνοῦς θὰ ἔθλεπον νῦν τὴν ἴνδικὴν ἔκεινην χώραν, παντελῶς ἐκβρετανωθεῖσαν, καθ' ὃν γρόνον τὰ ἀτμοκίνητα διέσχιζον

βρυχώμενα τὰ ἴερά τοῦ Γάγγου νάματα, φοβίζοντα τοὺς ἐφιπταμένους τῶν ἕιθρων του λάρους, τὰς βοσκούσας παρὰ τὰς ὅρμους του γελώνας καὶ τοὺς ἐξηπλωμένους ἐπ' αὐτῶν εὐλαβεῖς!

"Ολον ἐκεῖνο τὸ παρόδαμα παρῆλθεν ὡς ἀστραπή, πολλάκις δὲ καὶ νέφη ἀτμοῦ λευκοῦ συνεκάλυψαν τὰς λεπτομερείας του. Μόλις που κατώρθωσαν οἱ ἐδοιπόροι νὰ ἴδωσιν ἐν παρόδῳ τὸ φρούριον τοῦ Χουνάρου, κείμενον εἰκοσι μίλια νοτειονατοικῶν τῆς Βεναρέας καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἀρχαίαν ἀκρόπολιν τῶν ἡγεμόνων τοῦ Βεχάρου, τὴν Γαζεπούρη καὶ τὰ διάσημα ῥοδοσακτήριά της, τὸν τάφον τοῦ λόρδου Κορονουάλλις, ὑψούμενον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὅρμης τοῦ Γάγγου, τὴν ἴσχυρὰν πόλιν τοῦ Βουζάρου, τὴν Πάταναν, πόλιν μεγάλην ἐμπορικὴν καὶ βιωμάχανον, ὅπου τελεῖται ἡ κυριωτάτη ἐν τῇ ἴνδικῇ ἐμπορείᾳ τοῦ διπίου, καὶ τὴν Μογγήρ τέλος, πόλιν εὔρωπαϊκωτάτην, ἀγγλικὴν ὡς ἡ Μαγγεστρία καὶ ἡ Βιρμαγγάη, διάσημον δὲ διὰ τὰ ἐν αὐτῇ χυτήρια σιδήρου, τὰ μηχανουργεῖα της καὶ τὰ ἐργοστάσια ἀγγεμάχων ὅπλων, καὶ ἡς αἱ ὑψηλαὶ κάμινοι κατερρόπιταινον διὰ μελανῆς ἀσβόλητης τὸν οὐρανὸν τοῦ Βράμα—οἵοις γρονθοκοπούσαι ἀληθῶς τὸν ὄνειρώδη κόσμον τῆς ἴνδικῆς θρησκείας.

Εἶτα ἐπῆλθεν ἡ νύξ, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὠρυγῶν τῶν τίγρεων, τῶν ἀρκτῶν καὶ τῶν λύκων, οἵτινες ἔφευγον πρὸ τῆς ἀτμομηχανῆς, ἡ ἀμαξοστοιχία παρῆλθεν ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ βίᾳ, καὶ οὕτε τῆς Βεγγάλης τὰ θαυμάσια εἶδον οἱ ὄδοι πόροι, οὕτε τὴν Γολκόνδην, οὕτε τὰ ἔρειπικ τὰ Γούρη, οὕτε τὴν Μωρσιδανάδη, τὰς ἀλλοτε προτεύουσαν, οὕτε τὸ Βουδεάνη, οὕτε τὴν Ούγλη, οὕτε τὴν Χαρδεναγάρο, τὴν γαλλικὴν αὐτὴν γωνίαν τοῦ ἴνδικου ἐδάφους, ἐφ' ἡς ὑπερηφάνως θέλεπεν ὁ Πονηρίδης κυματίζουσαν τὴν σημαίαν τῆς παταρίδος του!

Τέλος τὴν ἔδραμην ὥραν τῆς πρωΐας ἔφθασεν ἡ ἀμαξοστοιχία εἰς τὴν Καλκούταν, τὸ ἀτμοκίνητον δέ, ὅπερ ἀνεχώρει εἰς τὴν Χόγγη-Κόγγη, ἀπέπλεε τὴν μεσημβρίαν. "Ωστε ὑπελείποντο ἔτι πέντε ὥραι εἰς τὸν Φιλέαν Φόγη.

Κατὰ τὸ δρομολόγιόν του ὁ εὐπατρίδης οὕτος ὥφειλε νὰ φύξῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἴνδικῆς τὴν 25 ὀκτωβρίου, ἥτοι τὴν εἰκοστὴν τρίτην ὥμέραν μετά τὴν ἐκ Λονδίνου ἀναχώρησίν του, καὶ ἔφθανεν ἀληθῶς τὴν ὡρισμένην ὥμέραν. Οὕτε προέτρεχεν ἐπομένως, οὕτε καθυστέρει, διότι αἱ δύο ὥμέραι, διε εἰχε κερδήσει μεταξὺ Λονδίνου καὶ Βομβάτης, εἰχον ἀπολεσθῇ δυστυχῶς, ὡς εἶδον οἱ ἀναγνῶσται, κατὰ τὴν διάβασιν τῆς ἴνδικῆς χερσονήσου ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑποτεθῇ, διτι ὁ κ. Φιλέας Φόγη δὲν τὰς ἐλυπεῖτο.

[Ἐπιπλεοντα.]

Τὸ μᾶλλον κατωκημένον μέρος τῆς Εὐρώπης εἶναι τὸ Βέλγιον.